

WARMTE EN WIND IN VERBAND MET DE WEERVOORSPELLINGEN.

DOOR

DR. H. BLINK.

De meteorologie heeft in deze eeuw eene praktische richting verkregen, die zich bij hare wetenschappelijke theoretische inzichten aansluit. Daardoor is er waarschijnlijk geen wetenschap, welke zich meer in de gunst van het groote publiek verheugen mag, dan de kennis des dampkrings. Het geheel der verschijnselen, die zich afspelen boven onze hoofden, de wind die ons omwaait, hetzij als storm bulderend, of als zefir lispelend, de regen die onze velden bevochtigt en de rivieren doet zwellen, de warmte des dampkrings, die de verstijfde aarde tot vruchtbaarheid brengt en plant en dier ten leven wekt; zij zijn het, die dagelijks met het leven in betrekking staan, zoodat de denkende mensch omtrent hun wezen en oorzaken gaarne de verklaring zoekt.

Doch naast de verklaring streeft hij er naar, om de elementen, welke elk dezer verschijnselen te voorschijn roepen, te leeren kennen, ten einde daaruit vooraf te bepalen, hoe wind, regen en temperatuur zich in den eerstvolgenden tijd ten opzichte van een gedeelte onzer aardoppervlakte zullen verhouden. Dit is de praktische zijde der wetenschap. De meteorologie leert de verschijnselen des dampkrings, de physische wetten, welke hem beheerschen en de krachten, welke in de lucht werkzaam zijn, van een wetenschappelijk standpunt kennen; de toepassing dier wetten op de gesteldheid en eigenschappen van de atmosfeer voor een bepaalden dag en een bepaalde plaats is de taak der weerkunde.

Meteorologie en weerkunde moeten aldus wel onderscheiden worden. De eerste is meer van algemeenen, de laatste meer van bijzonderen, specialen aard. Doch de meteorologie leert ons den algemeenen grondslag kennen, waarop de weerkunde berust. Zonder de meteorologische basis zou de weerkunde geen waarde hebben, en zich verliezen in de phantastische dweperijen, waartoe het grillige en onzekere van het object maar al te licht aanleiding geeft. De geschiedenis der weerkunde is daar, om hiervoor het bewijs te leveren.

Wij willen door dit opstel een kijkje nemen in de huishouding der atmosfeer, ten einde het wezen van eenige harer verschijnselen, nl. van temperatuur en wind, eenigszins beter te doen kennen, en de praktische zijde van het vraagstuk der weervoorspellingen onzer meteorologische instituten nader te verklaren. Om dit laatste gedeelte beter tot zijn recht te doen komen, moeten wij met eenige meteorologische beschouwingen aanvangen.

Wanneer wij over het *weer* spreken, bedoelen wij daarmede hoofdzakelijk